

PRAWO WODNE

Komentarz

Mirosław Kałużny

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

2. WYDANIE

PRAWO WODNE

Komentarz

Mirosław Kałużny

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

2. WYDANIE

Stan prawny na 1 grudnia 2015 r.

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Małgorzata Jarecka

Opracowanie redakcyjne
JustLuk

Łamanie
JustLuk Łukasz Drzewiecki, Justyna Szumieł, Krystyna Szych

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2016

ISBN: 978-83-264-9517-5
2. wydanie

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wprowadzenie	13
Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne	17
Dział I. Zasady ogólne	19
Rozdział 1. Przepisy ogólne	19
Rozdział 2. Prawo własności wód	87
Rozdział 3. Obowiązki właścicieli wody oraz właścicieli innych nieruchomości	137
Dział II. Korzystanie z wód	164
Dział III. Ochrona wód	203
Rozdział 1. Cele środowiskowe i zasady ochrony wód	203
Rozdział 2. Strefy oraz obszary ochronne	285
Rozdział 3. Ochrona środowiska wód morskich	302
Dział IV. Budownictwo wodne	369
Rozdział 1. Przepisy ogólne	369
Rozdział 2. Regulacja koryt cieków naturalnych	389
Rozdział 3. Melioracje wodne	394
Dział V. (uchylony)	423

Dział Va. Ochrona przed powodzią	424
Dział Vb. Ochrona przed suszą	490
Dział VI. Zarządzanie zasobami wodnymi	497
Rozdział 1. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej ...	497
Rozdział 2. Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna, państwowa służba hydrogeologiczna oraz państwowa służba do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących	522
Rozdział 3. Planowanie w gospodarowaniu wodami	554
Rozdział 4. Pozwolenia wodnoprawne	592
Rozdział 5. Instrumenty ekonomiczne służące gospodarowaniu wodami	658
Rozdział 6. Kataster wodny	670
Rozdział 6a. Monitoring wód	677
Rozdział 7. Kontrola gospodarowania wodami	698
Dział VII. Spółki wodne i związki wałowe	718
Rozdział 1. Tworzenie spółek wodnych i związków wałowych ...	718
Rozdział 2. Organy spółki	750
Rozdział 3. Nadzór i kontrola nad działalnością spółek	763
Rozdział 4. Rozwiązanie spółki wodnej	770
Dział VIII. Odpowiedzialność za szkody	777
Dział IX. Przepisy karne	791
Dział X. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe	805
Rozdział 1. Zmiany w przepisach obowiązujących	805
Rozdział 2. Przepisy przejściowe i końcowe	805
Zakończenie – <i>Post scriptum</i>	823
Bibliografia	833

Wykaz skrótów

Akty prawne

- dyrektywa 91/676/EWG – dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz. Urz. WE L 375 z 31.12.1991, s. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, s. 68)
- dyrektywa 2000/60/WE – dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, s. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, s. 275)
- dyrektywa 2006/7/WE – dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG (Dz. Urz. UE L 64 z 4.03.2006, s. 37, z późn. zm.)
- dyrektywa 2007/60/WE – dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodzi-

- wego i zarządzania nim (Dz. Urz. UE L 288 z 6.11.2007, s. 27)
- dyrektywa 2008/56/WE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz. Urz. UE L 164 z 25.06.2008, s. 19)
- dyrektywa 2008/105/WE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej, zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy Rady 82/176/EWG, 83/513/EWG, 84/156/EWG, 84/491/EWG i 86/280/EWG oraz zmieniająca dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, s. 84, z późn. zm.)
- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.)
- k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.p.a. – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.)
- k.p.c. – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.)
- k.s.h. – ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.)

k.w.	– ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1094 z późn. zm.)
nowelizacja z 2011 r.	– ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 32, poz. 159 z późn. zm.)
nowelizacja z 2013 r.	– ustawa z dnia 4 stycznia 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 165)
nowelizacja z 2014 r.	– ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 850)
p.o.ś.	– ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.)
pr. bud.	– ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.)
pr. geod.	– ustawa z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 520 z późn. zm.)
pr. geol.	– ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 196 z późn. zm.)
projekt pr. wod.	– projekt ustawy z dnia 23 grudnia 2014 r. nr UD 194 opracowany na podstawie projektu do założeń ustawy 47153
pr. wod.	– ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.)
u.f.p.	– ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.)
u.g.n.	– ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 z późn. zm.)

- u.k.w.h. – ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 707 z późn. zm.)
- u.o. – ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.)
- u.o.m. – ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 934 z późn. zm.)
- u.o.p. – ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.)
- u.p.z.p. – ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.)
- u.s.g. – ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.)
- u.s.p. – ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 z późn. zm.)
- u.s.w. – ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1392 z późn. zm.)
- u.u.i.ś. – ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.)
- u.z.z.w. – ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 139 z późn. zm.)

u.ż.ś. – ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1458 z późn. zm.)

Inne

CBOSA – Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych
KZGW – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NSA – Naczelny Sąd Administracyjny
PiP – Państwo i Prawo
SN – Sąd Najwyższy
WSA – wojewódzki sąd administracyjny

Przepisy bez oznaczenia ustawy oznaczają przepisy ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne.

Wprowadzenie

Woda jako czynnik kształtujący funkcjonowanie społeczeństwa pełni istotną rolę społeczną i gospodarczą, ponieważ jej zasoby umożliwiają rozwój cywilizacyjny państwa i społeczeństwa. Z uwagi na ograniczone zasoby wód powierzchniowych, które w pierwszej kolejności są przeznaczane dla ludności do spożycia, a w następnej kolejności do innych celów – w tym zaopatrzenia w wodę roślin i zwierząt, rozwoju gospodarczego, kulturalnego, turystyki i rekreacji – unormowanie ochrony wód oraz określenie sposobu korzystania z nich mają istotne znaczenie w kształtowaniu zasobów wody. Woda ma również znaczenie strategiczne dla bezpieczeństwa państwa, ponieważ kształtuje jego rozwój gospodarczy. Polska po odzyskaniu niepodległości w 1918 r., doceniając ochronę wody jako dobra publicznego i jej strategicznego znaczenia dla państwa, podjęła prace legislacyjne nad uregulowaniem prawa wodnego i stosunków własnościowych do wód i sposobu korzystania z niej. Prawo wodne traktowano jako czynnik rozwoju cywilizacyjnego i ochrony zasobów wodnych kraju. Ustawa wodna z dnia 19 września 1922 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 1928 r. Nr 62, poz. 574 z późn. zm.) regulowała stosunki własnościowe do wód, sposób korzystania z wód oraz zarządzania zasobami wodnymi przez państwo. Następnym aktem prawnym regulującym materię prawa wodnego była ustawa z dnia 30 maja 1962 r. – Prawo wodne (Dz. U. Nr 34, poz. 158 z późn. zm.), która dokonała nacjonalizacji wód powierzchniowych i przejęcia ich na rzecz państwa. Ustawa ta obowiązywała do dnia 31 grudnia 1974 r., tzn. do czasu wejścia w życie ustawy z dnia 24 października 1974 r. – Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230 z późn. zm.). W związku z przystąpieniem Polski do Unii Euro-

pejskiej i koniecznością zmiany regulacji prawa wodnego w dniu 1 stycznia 2002 r. weszła w życie obowiązująca do dziś ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne jest istotnym aktem normatywnym dla gospodarki kraju. Reguluje gospodarowanie wodami, w tym kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód, zarządzanie zasobami wodnymi i własnością wód oraz gruntów pokrytych wodami, w tym wodami stanowiącymi własność Skarbu Państwa. W związku z tak rozległym zakresem ustawa powiązana jest z wieloma przepisami gospodarczymi regulującymi przestrzeń społeczną i gospodarczą. Przepisy komentowanej ustawy powiązane są z ochroną środowiska, ochroną przyrody, zagospodarowaniem przestrzennym, geodezją, kartografią, gospodarowaniem nieruchomościami, w tym nieruchomościami Skarbu Państwa, i innymi ustawami, które oddziałują na szczególną ochronę wód jako dobra publicznego.

Ustawa wielokrotnie była nowelizowana w związku z transpozycją przepisów Unii Europejskiej. Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia postanowień m.in. następujących dyrektyw:

- 1) dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991, s. 40, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, s. 26);
- 2) dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, s. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, s. 275);
- 3) dyrektywy 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu (Dz. Urz. UE L 372 z 27.12.2006, s. 19, z późn. zm.);
- 4) dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. Urz. UE L 288 z 6.11.2007, s. 27);

- 5) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz. Urz. UE L 164 z 25.06.2008, s. 19);
- 6) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej, zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy Rady 82/176/EWG, 83/513/EWG, 84/156/EWG, 84/491/EWG i 86/280/EWG oraz zmieniającej dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, s. 84, z późn. zm.).

Ponieważ komentowana ustawa w pierwotnym brzmieniu nie uwzględniła wszystkich uregulowań ramowej dyrektywy wodnej, w związku z transpozycją **dyrektywy 2007/60/WE**, dyrektywy 2008/105/WE, dyrektywy 2008/56/WE i innych przepisów Parlamentu Unii Europejskiej wprowadzono zasadnicze jej nowelizacje.

Niniejszy komentarz uwzględni zmiany wprowadzone na podstawie ustawy z dnia 4 stycznia 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 165), która weszła w życie z dniem 7 marca 2013 r. oraz zmiany na podstawie ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 850), która weszła w życie z dniem 12 lipca 2014 r.

Uwzględniając prowadzone prace legislacyjne nad nową ustawą – Prawo wodne, opiszę zasadnicze zmiany ustawowe związane z tą regulacją na zakończenie komentowanej ustawy w części „Zakończenie – *post scriptum*”.

Komentowana ustawa prawo wodne jako istotny akt normatywny w dziedzinie rozwoju społecznego, powiązany z wieloma przepisami prawa gospodarczo-administracyjnego, pełni ważną funkcję w życiu społecznym i gospodarczym kraju. Zawarte w niej regulacje dotyczące korzystania z wód i ich ochrony oraz założone cele środowiskowe wpływają istotnie na kształtowanie całego ekosystemu, a w konsekwencji zapewnienie funkcjonowania przyszłych pokoleń.

USTAWA

z dnia 18 lipca 2001 r.

Prawo wodne¹

(tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 469; zm.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1590, poz. 1642)

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 75/440/EWG z dnia 16 czerwca 1975 r. dotyczącej wymaganej jakości wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody pitnej w państwach członkowskich (Dz. Urz. WE L 194 z 25.07.1975);
- 2) dyrektywy 76/160/EWG z dnia 8 grudnia 1975 r. dotyczącej jakości wody w kąpieliskach (Dz. Urz. WE L 31 z 05.02.1976);
- 3) dyrektywy 76/464/EWG z dnia 4 maja 1976 r. w sprawie zanieczyszczenia spowodowanego przez niektóre substancje niebezpieczne odprowadzane do środowiska wodnego Wspólnoty (Dz. Urz. WE L 129 z 18.05.1976);
- 4) dyrektywy 78/659/EWG z dnia 18 lipca 1978 r. w sprawie jakości słodkich wód wymagających ochrony lub poprawy w celu zachowania życia ryb (Dz. Urz. WE L 222 z 14.08.1978);
- 5) dyrektywy 79/869/EWG z dnia 9 października 1979 r. dotyczącej metod pomiaru i częstotliwości pobierania próbek oraz analizy wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody pitnej w państwach członkowskich (Dz. Urz. WE L 271 z 29.10.1979);
- 6) dyrektywy 79/923/EWG z dnia 30 października 1979 r. w sprawie wymaganej jakości wód, w których żyją skorupiaki (Dz. Urz. WE L 281 z 10.11.1979);
- 7) dyrektywy 80/68/EWG z dnia 17 grudnia 1979 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem spowodowanym przez niektóre substancje niebezpieczne (Dz. Urz. WE L 20 z 26.01.1980);

-
- 8) dyrektywy 82/176/EWG z dnia 22 marca 1982 r. w sprawie wartości dopuszczalnych dla ścieków i wskaźników jakości wód w odniesieniu do zrzutów rtęci z przemysłu elektrolizy chlorków metali alkalicznych (Dz. Urz. WE L 81 z 27.03.1982);
 - 9) dyrektywy 84/491/EWG z dnia 9 października 1982 r. w sprawie wartości dopuszczalnych dla ścieków i wskaźników jakości wód w odniesieniu do zrzutów heksachlorocykloheksanu (Dz. Urz. WE L 274 z 17.10.1984);
 - 10) dyrektywy 83/513/EWG z dnia 26 września 1983 r. w sprawie wartości dopuszczalnych dla ścieków i wskaźników jakości wód w odniesieniu do zrzutów kadmu (Dz. Urz. WE L 291 z 24.10.1983);
 - 11) dyrektywy 84/156/EWG z dnia 8 marca 1984 r. w sprawie wartości dopuszczalnych dla ścieków i wskaźników jakości wód w odniesieniu do zrzutów rtęci z sektorów innych niż przemysł elektrolizy chlorków metali alkalicznych (Dz. Urz. WE L 74 z 17.03.1984);
 - 12) dyrektywy 86/280/EWG z dnia 12 czerwca 1986 r. w sprawie wartości dopuszczalnych dla ścieków i wskaźników jakości wód w odniesieniu do zrzutów niektórych substancji niebezpiecznych zawartych w wykazie I Załącznika do dyrektywy 76/464/EWG (Dz. Urz. WE L 181 z 04.07.1986);
 - 13) dyrektywy 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991);
 - 14) dyrektywy 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanym przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz. Urz. WE L 375 z 31.12.1991);
 - 15) dyrektywy 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE 327 z 22.12.2000);
 - 16) dyrektywy 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotyczącej zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylającej dyrektywę 76/160/EWG (Dz. Urz. UE L 64 z 04.03.2006, str. 37);
 - 16a) dyrektywy 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu (Dz. Urz. UE L 372 z 27.12.2006, str. 9);
 - 16b) dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. Urz. UE L 288 z 06.11.2007, str. 27);
 - 17) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz. Urz. UE L 164 z 25.06.2008, str. 19);
 - 18) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej, zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy Rady 82/176/EWG, 83/513/EWG, 84/156/EWG, 84/491/EWG i 86/280/EWG oraz zmieniającej dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, str. 84).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie – z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej – dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

DZIAŁ I

Zasady ogólne

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi.

1a. Ustawa reguluje sprawy własności wód oraz gruntów pokrytych wodami, a także zasady gospodarowania tymi składnikami w odniesieniu do majątku Skarbu Państwa.

2. Gospodarowanie wodami jest prowadzone z zachowaniem zasady racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, z uwzględnieniem ich ilości i jakości.

3. Gospodarowanie wodami uwzględnia zasadę wspólnych interesów i jest realizowane przez współpracę administracji publicznej, użytkowników wód i przedstawicieli lokalnych społeczności tak, aby uzyskać maksymalne korzyści społeczne.

4. Gospodarowanie wodami jest prowadzone w taki sposób, aby działając w zgodzie z interesem publicznym, nie dopuszczać do wystąpienia możliwego do uniknięcia pogorszenia ekologicznych funkcji wód oraz pogorszenia stanu ekosystemów lądowych i terenów podmokłych bezpośrednio zależnych od wód.

5. Gospodarowanie wodami jest oparte na zasadzie zwrotu kosztów usług wodnych, uwzględniających koszty środowiskowe i koszty zasobowe.

1. Ustawa – Prawo wodne jest regulacją prawną powiązaną z innymi ustawami dotyczącymi ochrony środowiska i ekosystemów, a także innymi przepisami regulującymi rozwój gospodarczy i społeczny kraju. Wynika to z faktu, że woda nie jest rzeczą w rozumieniu przepisów prawa cywilnego, a dobrem publicznym podlegającym ochronie prawnej, kształtującym funkcjonowanie flory i fauny (w tym ludności). Rozwój cywilizacyjny spowodował pogorszenie się warunków funkcjonowania środowiska, w tym związanego z nim środowiska wodnego, tworzącego cały ekosystem środowiskowy. Dlatego też regulacje prawne dotyczące ochrony dobra, jakim jest woda, mają istotne znaczenie w życiu społecznym i gospodarczym.
2. Artykuł 1 określa zakres przedmiotowy ustawy. Ustawa – Prawo wodne reguluje gospodarowanie wodami zarówno publicznymi, stanowiącymi dobro ogólnonarodowe, jak i wodami pozostałymi należącymi do osób fizycznych i prawnych. Gospodarowanie wodami opiera się na zasadzie zrównoważonego rozwoju. Pojęcie zrównoważonego rozwoju (ang. *sustainable development*) zostało po raz pierwszy zdefiniowane w raporcie „Nasza wspólna przyszłość” z 1987 r. opracowanym przez Światową Komisję Środowiska i Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych. Zrównoważony rozwój został określony jako proces mający na celu zaspokojenie aspiracji rozwojowych obecnego pokolenia w sposób umożliwiający realizację tych samych dążeń następnym pokoleniom. Zasada zrównoważonego rozwoju została sformułowana w dyrektywie 2000/60/WE i następnie przejęto ją do komentowanej ustawy. Przez pojęcie zrównoważonego rozwoju rozumie się taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń, a rozwój ten przebiega przy zachowaniu równowagi przyrodniczej oraz

bez zakłócania podstawowych procesów przyrodniczych. Natomiast zrównoważone gospodarowanie wodami stanowi zapewnienie ochrony ekosystemów wodnych, miejsc i obszarów podmokłych, ochrony przed zanieczyszczeniami i poprawy jakości wód, zwiększania zasobów wodnych i ich ochrony oraz uczynienia z zasobów wodnych zasobów o wartości ekonomicznej i rozdział tych zasobów w taki sposób, aby zadowoleni byli różni użytkownicy prowadzący działalność lub prace związane z zasobami wodnymi.

Prawo zrównoważonego rozwoju stanowiące naczelną zasadę ustawy – Prawo wodne znalazło się w art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), w którym stwierdza się, że: „Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Stąd też, odwołując się do zasady sformułowanej w Konstytucji RP, art. 1 ust. 1. pr. wod. stanowi, że ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi. Na podstawie tej normy pierwszym czynnikiem kształtującym zasadę zrównoważonego rozwoju jest formowanie i ochrona zasobów wodnych, którą wykonuje się przez organy państwa prowadzące kontrolę jakości wód oraz budowę infrastruktury wodnej zapewniającej dostarczenie wody w odpowiedniej jakości i ilości dla ludności do spożycia oraz prowadzenia działalności kulturalnej i gospodarczej. Drugim czynnikiem jest powszechne i zwykłe korzystanie z wód przez ogół społeczeństwa. Trzecim czynnikiem jest zarządzanie zasobami wodnymi przez organy administracji publicznej w taki sposób, aby jakość wody była dobra dla osób i instytucji korzystających z nich.

3. Zakres przedmiotowy ustawy obejmuje regulacje własności wód oraz gruntów pokrytych wodami, a więc reguluje stosunki własnościowe w tym zakresie (art. 1 ust. 1a). Przy ustaleniu własności wody stosuje się w pewnym zakresie zasadę prawa rzeczowego – *superficio solo*

Mirosław Kałużny – radca prawny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie; zajmuje się świadczeniem pomocy prawnej samorządom gmin i województwa mazowieckiego (Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie); pracował w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego w Warszawie, Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, Agencji Prywatyzacji, Ministerstwie Skarbu Państwa; świadczył pomoc prawną Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w Warszawie i PKP PLK S.A.; autor publikacji z zakresu prawa wodnego, budowlanego oraz gospodarczego.

Komentarz zawiera omówienie najważniejszych zagadnień związanych ze stosowaniem ustawy – Prawo wodne, a także aktów prawnych powiązanych z tą regulacją, w tym norm prawa unijnego i międzynarodowego.

W drugim wydaniu autor zwraca szczególną uwagę na nowelizacje, które zostały uchwalone od czasu ostatniego wydania i przedstawia takie tematy jak:

- własność i korzystanie z wód,
- budownictwo wodne, w tym melioracje wodne i regulacje rzek,
- procedura postępowania o uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego,
- spółki wodne,
- ochrona przed powodzią i suszą, w tym ochrona wałów przeciwpowodziowych.

Ostatnią część opracowania poświęcono trwającym obecnie pracom legislacyjnym nad projektem ustawy – Prawo wodne, który dokonuje zasadniczych zmian w gospodarowaniu wodami.

Publikacja jest przeznaczona dla pracowników Zarządów Gospodarki Wodnej oraz jednostek samorządu terytorialnego, a także dla radców prawnych, adwokatów, sędziów i prokuratorów.

9788326495175 W02P01

ISBN 978-83-264-9517-5

9788326495175

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL